

Палагута Ілона Василівна
викладач кафедри іноземних мов
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(м. Умань)

ПІДГОТОВКА ВИКЛАДАЧА – ТЬЮТОРА ДО ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНО – ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ

У зв'язку з суспільними процесами інформатизації та глобалізації суспільства, відбувається модернізація вищої школи, яка тісно пов'язана з підготовкою науково-педагогічних кадрів, від наукової і професійно-педагогічної компетентності яких залежить формування нових поколінь фахівців.

Суспільство потребує фахівців в галузі освіти, які не тільки мають необхідну компетенцію для успішної педагогічної діяльності, але і здатних оновлювати сферу професійної діяльності. Зміни в педагогічній професії природним чином знаходять своє відображення в професійній підготовці викладача вищого закладу освіти. В рамках існуючих навчальних планів це можливо, тільки спираючись на самостійну роботу студентів, яка може ефективно здійснюватися на основі інформаційних технологій, а для віддалених від місця навчання студентів - на основі дистанційних форм отримання освіти.

Отже, виникає потреба в підготовці викладачів не тільки в плані використання інформаційних технологій в навчально-виховному процесі вузу, а й в професійній підготовці викладачів для дистанційного навчання - тьюторів.

Розробка теоретико-концептуальних основ побудови, практична реалізація моделі підготовки викладачів вищих навчальних закладів та проектування маршрутів професійної підготовки до здійснення дистанційного навчання повинні спиратися на наступні ідеї:

1. Розробку та реалізацію професійної підготовки викладачів вищих закладів освіти необхідно проводити з урахуванням основних аспектів дистанційного навчання: технічного, психолого-педагогічного, соціального, економічного, з урахуванням особливостей проектування тренінгових програм для викладачів і студентів, особистісної орієнтації і досягнень викладачів вищих закладів освіти а також з урахуванням оперативної та індивідуально спрямованої діагностики і корекції їх підготовки.

2. Продуктивність функціонування професійної підготовки викладачів вищих закладів освіти забезпечується реалізацією сукупності умов, що сприяють включенню викладачів в активну, різноманітну навчальну діяльність в режимі реального часу.

3. Результативність використання професійної підготовки викладачів закладів освіти може бути визначена за допомогою спеціально розроблених механізмів моніторингу якості в процесі професійної підготовки викладачів.

Вищі заклади освіти повинні організувати професійну підготовку або підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу до викладання в новому інформаційно-освітньому середовищі, яким виступає система дистанційного навчання, а також персоналу вищого навчального закладу до роботи в умовах дистанційної освіти.

Важливою проблемою є підготовка тьютора до роботи в системі дистанційного навчання. Тьюторство - це спеціалізація професійної діяльності викладача в умовах дистанційної форми навчання. Процес підготовки тьюторів орієнтується на розвиток у них комунікативних, аналітичних, рефлексивних умінь і навичок, психологічної готовності працювати в віртуальному просторі, навичок фасилітації, тобто настройка і підтримки інформаційних зв'язків і взаємодії між слухачами та іншими учасниками системи дистанційної освіти, регулювання різних проблем, вирішення конфліктів, адаптації слухачів до нової форми навчання.

В умовах дистанційного навчання основним завданням тьюторів є управління самостійною роботою слухачів, дозволяє виконання ними наступних функцій: формування

спонукальних мотивів; постановка цілей і завдань; передачі знань, досвіду; організаційна діяльність; організація взаємодії між слухачами; контроль процесу навчання. Викладач-тьютор дистанційної освіти повинен відповідати за зміст навчально-методичних матеріалів по його дисципліні або інших дисциплін. Тьютор здійснює методичне керівництво навчальним процесом, відповідає на запитання студентів і проводить перевірку результатів їх тестування по своїй дисципліні. Студент, який навчається за даною технологією, має право доставити викладачеві питання, що виникли у нього при вивченні кожного розділу дисципліни, і відправити їх по електронній пошті.

Тьюторство як окремий вид викладацької та тренерської діяльності тісно, пов'язане з Інтернет-технологіями і електронним навчанням (е-навчанням). Майбутній викладач-тьютор має освоювати професію одночасно з освоєнням ключових принципів і технологій електронного навчання як користувач і майбутній куратор в системах дистанційного навчання.

Завдання викладача- тьютора:

- проводити тьюторіали в навчальній групі;
- організовувати роботу в Інтернет-конференції групи;
- консультувати і підтримувати слухачів; здійснювати інтерактивний зворотний зв'язок по виконаним практичних завдань;
- підтримувати у слухачів інтерес до навчання протягом всього курсу;
- надавати можливість слухачам спілкуватися з тьютором по телефону, поштою, електронною поштою та Інтернет-конференцій.

Навчитися швидко і кваліфіковано виконувати такі завдання можливо лише за умови запровадження доцільних методів, форм і засобів професійної підготовки викладачів-тьюторів.

Узагальнюючи досвід роботи тьюторів, наукові і методичні доробки з цього питання, можна сказати, що тьютор – це нова спеціалізація професійно – педагогічної діяльності викладача, яка виникає і функціонально реалізується у нових умовах організації навчального процесу, що створюється внаслідок використання нових інформаційно – комп'ютерних освітніх технологій.